

Ҳадис дарси (64-дарс). Ислом — ҳақиқий илоҳий неъмат

19:08 / 18.12.2019 6256

Борлиқни яратган қодир Аллоҳ инсонни ҳам шу борлиқнинг халифаси этиб Ўзи яратган. Ўзи яратган борлиқда Ўзи яратган одам қандай дастурга амал қилиб яшаса, икки дунё саодатига эришишини ҳам Ўзи яхши билади. Буюк яратувчи Аллоҳ мукаммал қилиб қўйган ушбу динга юрмай, бошқа тузумларни ахтарганлар эса мен Худодан ҳам яхши йўл топгучиман, деб даъво қилган бўлади.

«Сизга неъматимни батамом қилдим».

Демак, динни мукаммал қилиб беришнинг ўзи улкан ва батамом неъматдир. Исломнинг улуғ неъмат эканлигини мусулмон бўлганлар билади. Айниқса, аввал турли жоҳилиятлар ва уларнинг тузумларини

синаб кўриб, кейин муслмонликка ўтганлар жуда яхши биладилар. Ислонсиз яшаган инсоннинг ҳайвондан фарқи йўқлигини ана ўшалар кўпроқ таъкидлайдилар.

Аллоҳ таоло мўмин бандаларига мукамал дийн қилиб берган Ислоннинг батамом неъмат эканлиги яратган Холиқни инкор этиб юрган худосизларнинг фожиали оқибатларини кўрганда янада ёрқинроқ тушуниб етилади. Бу ҳақиқатни худосизлар дунё халқлари бошига олиб келган битмас-туганмас мусибатларни идрок этганлар яхши биладилар.

Аллоҳ таоло бандаларига мукамал дин қилиб берган Ислоннинг улуғ неъмат эканлиги молга, дарахтга, инсоннинг жинсий аъзосига сиғиниб, залолатда юрганларни кўрганда билинади.

Бу неъматнинг қадри инсон ақлига ор ҳисобланган турли бузуқ ақийдаларнинг ҳолини кўрганда тушунилади.

Мукамал дин бўлмиш Ислоннинг бандаларга улуғ илоҳий неъмат эканлиги ҳалол-ҳаром нималигини ажратмай, худди ҳайвон каби, қўлига тушган нарсасини еб-ичиб, ўзига ўзи битмас-туганмас дардлар орттириб олаётганларни кўрганда тушуниб етилади.

Мукамал дин Ислоннинг бандаларга улуғ илоҳий неъмат эканлиги ахлоқ-одобдан беҳабар, отасини ҳам танимайдиган, дунёдаги ҳеч бир разолатдан қайтмайдиган, безори ва жинояткор авлодлар етишиб чиққанда билинади.

Мукамал дийн бўлмиш Ислоннинг қадри оилалар бузилиб, эр-хотин, ота-она ва фарзандлар ўртасидан, жамиятдаги кишилар орасидан меҳру оқибат кўтарилиб, одамлар бир-бирларига нисбатан душманлик руҳида, беҳурматлик руҳида, меҳр-шафқатсизлик руҳида шаклланиб, ижтимоий алоқалари бузилиб бўлган жамиятларнинг ҳолини кўрганда билинади.

Мукамал дин бўлмиш Ислоннинг ҳақиқий илоҳий неъмат эканлиги кучли кучсизни еб, ҳамма ёқда зулм урчиб, инсон ўз жонини, болаларини, молу мулкини ва обрў-номусини ҳимоя қила олмай қолган жамиятларни кўрганда тушуниб етилади.

Агар инсоният бу неъматнинг қадрига етганида эди, уни қабул қилиб, ўрганган ва ҳаётга татбиқ этганида эди, дунёда ҳеч қандай муаммо қолмаган бўлар эди.

«Ва сизга Ислонни дин деб рози бўлдим».

Ҳадиснинг ровийси Убода ибн Сомит розияллоҳу анҳунинг таржимаи ҳоллари билан танишиб ўтайлик.

Убода ибн Сомит ибн Қайс Ансорий Ҳазражий, оналари Қурратулъайни бинти Убода, кунялари Абулвалид. Мадина уламоларининг бири, биринчи ва иккинчи «Ақба» байъатларида иштирок этган. Бадр, Уҳуд, Хандақ, Миср фатҳи ва бошқа жангу фатҳларда иштирок этган. Шом диёри фатҳ этилганда Умар Ибн Хаттобнинг буйруқлари билан Шом аҳлига Қуръонни ўргатиш учун юборилган. Фаластинга биринчи волий этиб тайинланган. Аллоҳ йўлида маломатчининг маломатидан қўрқмасликка Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламга байъат берган. Муҳожир Абу Марсад Ғонавий билан ислоний биродар бўлган, тақво билан сифатланган улуғ саҳобалардан эдилар.

Убода ибн Сомит розияллоҳу анҳу Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламдан 181та ҳадис ривоят қилганлар. Бу ҳадисларни учта «Саҳиҳ» соҳиблари ўз китобларига киритишган. Абу Умома, Анас ибн Молик, Жобир, Фазола ибн Абид, Абу Идрис Ҳувлоний, Абу Муслим Ҳувлоний, Абу Ашъас Санъоний, Жанода ибн Умайя ва бошқа катта тобеъийнлар ҳам у кишидан ҳадис ривоят қилганлар.

Убода ибн Сомит Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламдан:

«Қайси саҳобалар сизга яқинроқ?» деб сўрадилар.

Шунда Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Абу Бакр, Умар, Усмон, Али ва сен, эй Убода» деб, яна бир қанча улуғ саҳобаларни зикр қилдилар.

Убода ибн Сомит ҳижратнинг 34-йили Байтул Мақдисда 72 ёшларида вафот этдилар.

Ушбу ҳадисда иймон ва тавҳиднинг фазли ҳақида, яъни қуйидаги нарсаларга иймон келтиришнинг фазли ҳақида сўз кетмоқда:

1. Аллоҳдан ўзга бандалар ибодатига сазовор илоҳий маъбуд йўқлигига;
2. Аллоҳнинг ёлғиз эканлигига;
3. Аллоҳнинг шериги йўқлигига;

4. Муҳаммад соллаллоҳу алайҳи васаллам Аллоҳнинг бандаси ва Расули эканлигига;
5. Ийсо алайҳиссалом ҳам Аллоҳнинг бандаси ва Расули эканлигига;
6. Ийсо алайҳиссалом Аллоҳнинг Марям онамизга ташланган калимаси эканлигига, яъни «Бўл!» деганида отасиз дунёга келганлигига;
7. Ийсо алайҳиссалом Аллоҳдан бўлган руҳ эканлигига;
8. Жаннат ҳақ эканлигига;
9. Дўзах ҳақ эканлигига иймон келтириш.

Ҳадисда ушбу нарсаларга шоҳидлик берган одамни, нима амал қилган бўлса ҳам, Аллоҳ таоло жаннатга киритиши таъкидланмоқда.

«Ҳадис ва ҳаёт» китобидан